Detailhandelvisie 2024

Samen kansen creëren

gemeente
Opsterland

Inhoud

Voorwoord **3**

Inleiding **4**

1. Wat is er de afgelopen jaren gebeurd? **5**

2. Trends en ontwikkelingen - landelijk en lokaal in Opsterland **6**

3. Beleidslijn detailhandel gemeente Opsterland **10**

4. Maatregelen ter verbetering van het ondernemersklimaat in de winkelgebieden **12**

4.1 Terugdringen van leegstand en overcapaciteit winkelvloeroppervlak *12*
4.2 Versterken van uitstraling, beleving en aantrekkelijkheid *13*
4.3 Samen kansen creëren *14*
4.4 Bevorderen ondernemerschap buiten de winkelgebieden *14*
4.5 Gemeentelijke Accenten *14*

5. Realisatie van ontwikkelingen **17**

Bijlage 1: Analyse huidige situatie **20**

Bijlage 2: Uitvoeringsprogramma voor de 3 werkgroepen centrum **26**

Voorwoord

Geachte ondernemers van Opsterland,

U, de Opsterlandse ondernemer, zorgt voor gezellige dorpskernen, inkomsten voor onze inwoners en een gedifferentieerd product- en dienstenaanbod in onze dorpen. Samengevat, u zorgt voor leefbaarheid in Opsterland. Het ondernemersklimaat is sinds de globale coronapandemie, de opkomst van online retailers en veranderende financieringsmogelijkheden voor fysieke winkels, veranderd. Succes in detailhandel is niet langer een kwestie van het juiste product aanbieden. Vandaag de dag is vooral de totale beleving van klanten in onze winkelcentra belangrijk.

De middelen waarmee de gemeente Opsterland onze detailhandel in onze kernen kan faciliteren, zijn beperkt. En misschien is dat maar goed ook, want de toekomst van ondernemend Opsterland wordt niet gemaakt op het gemeentehuis, maar moet van onderop komen, bij ondernemers zelf vandaan.

Waar ondernemers in alle creativiteit ondernemen, is het aan de overheid om met haar beleidsregels duidelijke keuzes te maken zodat het geheel groter wordt dan de som der delen. Om onze winkelcentra gezellig te houden met voldoende aanbod, kiezen we er bijvoorbeeld voor om geen detailhandel toe te staan in het buitengebied. Natuurlijk, agrarische bedrijven die agrarische producten aan consumenten verkopen, kunnen dat blijven doen. Ook beginnende winkeliers of webshops kunnen een winkel met beperkte omvang starten in het buitengebied, maar detailhandel gaan we concentreren in de kernen, zodat die kernen nog aantrekkelijker worden voor klanten en gasten die onze winkelgebieden en dorpen bezoeken.

Deze detailhandelsvisie is een product van samenwerking met u. U heeft middels bijeenkomsten samen met de ondernemersverenigingen uit de grootste dorpen in Opsterland intensief met onze accountmanagers economische zaken samengewerkt om deze detailhandelsvisie vorm te geven. Ik wil u hartelijk bedanken voor uw meedenken en inzet. Het resultaat is een realistisch document om trots op te zijn. Een oud Japans gezegde stelt ‘Visie zonder actie is dagdromen’; ik zie uit naar de realisatie van onze gezamenlijke visie!

Namens het College van Burgemeester en Wethouders,

Marcel van Opzeeland
Wethouder Economische Zaken

Inleiding

Voor u ligt de de Detailhandelsvisie 2024 van de gemeente Opsterland. Deze detailhandelsvisie beschrijft hoe gemeente Opsterland de toekomst ziet van winkels in de dorpen. De gemeente gebruikt deze visie als richtlijn bij beslissingen over detailhandel. Het doel van de visie is om in deze uitdagende tijd een vitale winkelstructuur in Opsterland te behouden. De visie is geen blauwdruk maar biedt kaders en benoemt prioriteiten en kansen. Met de detailhandelsvisie dagen we alle betrokkenen uit om actief met die kansen aan de slag te gaan, om op die manier het winkelaanbod in onze dorpen aantrekkelijk en vitaal te houden en ook nieuwe initiatieven uit te lokken. Het in de bijlage opgenomen uitvoeringsprogramma dient als hulpmiddel voor de winkeliers, vastgoed-eigenaren en de gemeente om concreet over te gaan tot actie.

De directe aanleiding om tot een nieuwe Detailhandelsvisie 2024 te komen is dat de detailhandelsvisie van 2015 een grondige herziening nodig heeft. Het winkellandschap is tussen 2015 en 2024 enorm veranderd. Het koopgedrag van de consument is door de opkomst van online-shopping behoorlijk verschoven. Andere factoren die een grote impact hebben gehad op de markt zijn de coronapandemie en de energiecrisis. De genoemde veranderingen hebben niet alleen voor de individuele winkelier grote gevolgen gehad. De samenwerking van de ondernemers onderling en de samenwerking van de ondernemers met de gemeente Opsterland is de afgelopen jaren weggezakt. In hoofdstuk 4 en 5 staan we stil bij welke ontwikkelingen er de afgelopen jaren in Opsterland en nationaal hebben plaatsgevonden.

Bovengenoemde ontwikkelingen zijn voor ons aanleiding om voor de gehele gemeente duidelijke keuzes te maken. Keuzes die enerzijds voortvloeien uit de bestaande beleidslijnen (Detailhandelsvisie 2015, Omgevingsvisie 2023) en anderzijds uit de huidige stand van zake van de detailhandel en alles wat daarmee samenhangt. De keuzes hebben betrekking op de detailhandel in, maar ook buiten de drie winkelgebieden. Aan de winkelgebieden in de dorpen Beetsterzwaag, Gorredijk en Ureterp besteden we extra aandacht.

Omdat de drie winkelgebieden erg verschillend van aard zijn benoemen we in deze visie voor elk winkelgebied een aantal specifieke accenten die het winkelgebied moeten versterken. Hier ligt ook een sterke relatie met andere domeinen zoals recreatie en toerisme, cultuur en erfgoed. Deze Detailhandelsvisie 2024 zal als input dienen voor toekomstige (centrum)plannen. In hoofdstuk 6 lichten we de gemaakte keuzes toe en in hoofdstuk 7 benoemen we de voorwaarden van realisatie.

Deze detailhandelsvisie 2024 is opgesteld in gezamenlijk overleg met de drie ondernemersverenigingen. Nadat we alle bestaande informatie verzameld hadden zijn we in gesprek gegaan met ondernemers uit de dorpen Beetsterzwaag, Gorredijk en Ureterp. Welke wensen, vraagstukken en ideeën leven er in de betreffende dorpen. De concept-detailhandelsvisie is daarna met dezelfde groepen besproken en afgerond tot voorliggende definitieve versie.

Naast de gemaakte keuzes zal er een optimale samenwerking nodig zijn. Een samenwerking met vooral de drie ondernemersverenigingen en daarnaast ook de vastgoedeigenaren en andere stakeholders. Samen de schouders eronder – samen kansen creëren is daarom gekozen tot ondertitel van deze detailhandelsvisie. Lukt het om gezamenlijk uitvoering te geven, dan zijn we ervan overtuigd dat onze winkelcentra de noodzakelijke stappen vooruit kunnen maken.

Deze detailhandelsvisie 2024 heeft, afhankelijk van de ontwikkelingen in de markt, een houdbaarheidstermijn van ca. 6 jaar. Rond 2030 zal onderzocht moeten worden of er een actualisatie nodig is.

1. Wat is er de afgelopen jaren gebeurd?

De vorige detailhandelsvisie is in 2015 gemaakt. Vooral in de eerste jaren na 2015 heeft deze visie centraal gestaan in de doorontwikkeling van de drie winkelgebieden Gorredijk, Ureterp en Beetsterzwaag. Een aantal benoemde projecten zijn in die tijd opgepakt en afgerond.

Door personele wijzigingen bij zowel de gemeente Opsterland als de ondernemersverenigingen is de samenwerking de afgelopen jaren verwaterd. Het gezamenlijk overleg vond minder structureel en intensief plaats. Dit maakte het dan ook lastig om uitvoering te geven aan de gemaakte afspraken van de detailhandelsvisie uit 2015.

Voor de ondernemers zijn vooral de laatste vier jaren erg roerige jaren geweest. Naast de diverse marktontwikkelingen (toelichting in hoofdstuk 5) heeft de coronapandemie en de energiecrisis een enorme impact gehad op een groot deel van detailhandel en horeca. Niet elke ondernemer had de mogelijkheid om te anticiperen op deze sterk gewijzigde marktsituatie. Voor veel detaillisten hebben de genoemde ontwikkelingen tot een crisis geleid waarvan de gevolgen nog steeds voelbaar zijn.

De verminderde samenwerking en de roerige marktontwikkelingen hebben ervoor gezorgd dat we elkaar enigszins uit het zicht hebben verloren. De samenwerking liet te wensen over, was als los zand en er zat weinig lijn en structuur in. De ontstane situatie vereist een aantal duidelijke keuzes met voldoende middelen om de doelstellingen te bereiken.

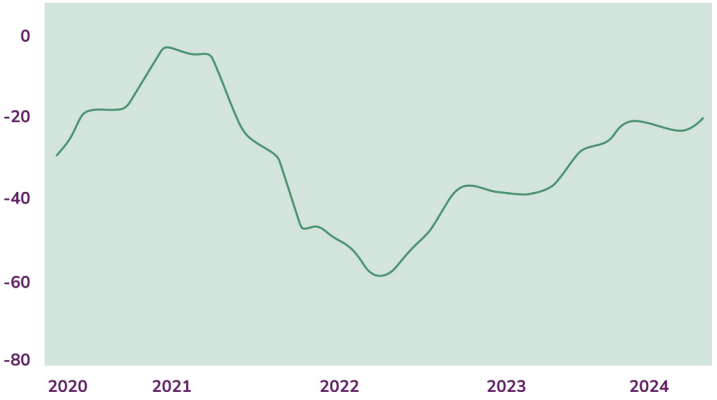
2. Trends en ontwikkelingen - landelijk en lokaal in Opsterland

Binnen de samenleving vinden veranderingen plaats die effect hebben op de detailhandel en horeca. We beschrijven eerst de algemene landelijke trends, vervolgens hoe deze trends worden ervaren door de Opsterlandse ondernemers. In Bijlage 1 is een beschrijving opgenomen van de bevindingen die gedaan zijn in de ondernemersbijeenkomsten. Tot slot voegen we gegevens toe uit het "Koopstromenonderzoek Provincie Fryslân 2024" en de "SWOT-analyses van de Friese winkelgebieden" welke in het voorjaar van 2024 zijn uitgevoerd. De resultaten van beide onderzoek zijn te vinden in bijlage 3 en op www.koopstromen.nl/fryslan.

De belangrijkste trends en ontwikkelingen zijn:

Daling consumentenvertrouwen

De coronamaatregelen hebben grote gevolgen gehad voor delen van de detailhandel en horeca. Daarnaast zorgen factoren zoals verschillende oorlogen, inflatie en de gestegen rente voor toenemende onzekerheid en een afnemend consumentenvertrouwen. In september en oktober 2022 bereikte het consumentenvertrouwen de laagste stand (-59) ooit. En ondanks dat het vertrouwen de laatste twee jaar weer wat gestegen is staat het consumentenvertrouwen nog steeds relatief laag.

Afname van fysieke winkels

In Nederland is het aantal fysieke winkels de afgelopen vijf jaar met 5,7% gedaald. Uit onderzoek blijkt dat de helft van de Nederlanders nog steeds graag in een fysieke winkel koopt, maar dat het koopgedrag vaak online begint. De rol van de fysieke winkel verschuift steeds meer naar een combinatie van service, informatievoorziening, logistiek afhaalpunt en merkbeleving. Sociale media spelen een steeds grotere rol in een omnichannelstrategie, waarbij platforms zoals Instagram, Pinterest, Facebook, TikTok, bloggers en vloggers worden ingezet.

Internet en social media

Een deel van de Opsterlandse winkeliers heeft het internet geïntegreerd in hun bedrijfsvoering, vaak via een Facebook- of Instagrampagina. Sommige winkeliers zijn hierin succesvol, maar veel anderen doen nog niets met sociale media.
Uit het provinciale onderzoek bleek dat onze drie dorpen moeilijk te vinden waren en dat er geen gezamenlijke winkelpagina beschikbaar was.

Gegevens gemeente Opsterland:

- Aantal verkooppunten gedaald van 365 naar 321 (-44).
- Leegstaande verkooppunten gedaald van 15 naar 12 (-3).
- Horecavestigingen per 1000 inwoners: Nederland 2,38; Opsterland 1,43.

Toename van online aankopen

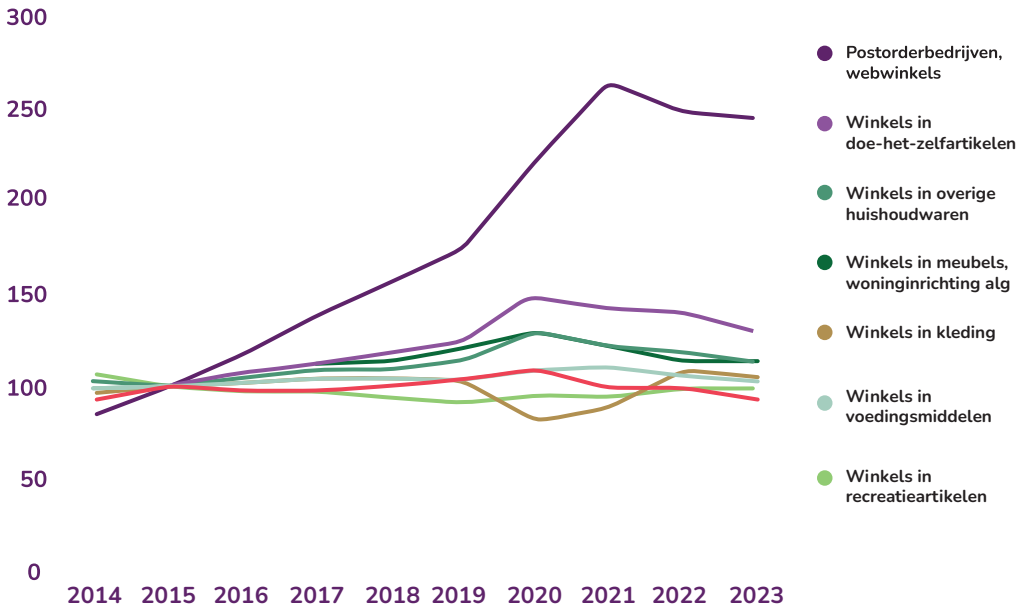
Sommige productcategorieën, zoals boeken, muziek en games, worden vrijwel volledig online gekocht. Het aandeel online aankopen in categorieën zoals elektronica, wonen, kleding en dagelijkse boodschappen blijft stijgen. Per leeftijdscategorie zijn er grote verschillen in het online kopen. Waar ouderen online aankopen zien al een soort vervanging van de fysieke winkel, daar starten jongeren vaak hun aankoopproces online en heeft de fysieke winkel maar een beperkte rol.

In onze winkelgebieden zien we dit duidelijk terug. De toename van online winkelen heeft ervoor gezorgd dat bepaalde winkels ondervertegenwoordigd zijn in Opsterland. Zo hebben we geen sportwinkels, speelgoedwinkels en slechts één telefoonwinkel.

Gegevens gemeente Opsterland:

- Aandeel dagelijkse boodschappen online: 4% (landelijk: 4%).
- Aandeel mode online: 27% (landelijk: 33%).
- Aandeel elektronica online: 40% (landelijk: 36%).
- Aandeel sport en spel online: 31% (landelijk: 27%).
- Andere branches waarin een groot deel van de aankopen online plaatsvindt, zijn woninginrichting, media, hobbyartikelen en huishoudelijke producten.

In het Koopstromenonderzoek 2024 van Provincie Fryslân wordt dit beeld bevestigd. In de onderstaande tabel, die we overgenomen hebben uit het rapport, is duidelijk te zien dat vooral het volume van het online verkoopkanaal sterk is gegroeid.

Demografische ontwikkeling

Veranderingen in het koopgedrag van consumenten zijn merkbaar. Consumenten kopen bewuster, winkelen gerichter en zoeken meer naar beleving (winkelen gecombineerd met vermaak en cultuur). De samenstelling van onze bevolking verandert continu. Een voorbeeld hiervan is de toenemende vergrijzing. Ouderen zijn meer gericht op ervaringen en plekken waar ze elkaar kunnen ontmoeten.

Gegevens gemeente Opsterland:

- Bevolkingsontwikkeling 2017-2024 = 1 tot 2% groei (Provinciaal +2,4%)
- Opbouw bevolking: 21% tussen 0 en 20 jaar, 55% tussen 20 en 65 jaar en 24% 65 jaar en ouder
- Gem. besteedbaar inkomen particuliere huishoudens in 2021 >€51.000 (Provinciaal €46.600)

Opvolgingsvraagstuk

Veel ondernemers in de winkelgebieden bereiken de komende jaren de pensioengerechtigde leeftijd en een groot deel van hen heeft geen opvolger. In onze winkelgebieden is dit een herkenbaar probleem. Veel ondernemers blijven doorgaan tot en soms zelfs na hun pensioengerechtigde leeftijd. We zien ook dat sommige ondernemers hun openingstijden aanpassen, waardoor de winkel slechts een deel van de week open is. Dit wordt gezien als ‘verborgen leegstand’. De financiële situatie van veel ondernemers staat al jaren onder druk en is vaak niet rooskleurig. Voor ondernemers die willen stoppen is de waarde van de winkel – het pand – een belangrijk deel van hun pensioen. Waar vroeger de winkel werd verhuurd aan een andere detaillist, is het tegenwoordig interessanter om de winkel om te bouwen tot appartementen voor verkoop danwel verhuur.

Vraag naar woningen

De vraag naar woningen is momenteel enorm groot. In combinatie met stijgende huizenprijzen is de ombouw van leegstaande winkelpanden naar woningen op veel plekken financieel aantrekkelijk geworden. Dit is echter niet altijd in het belang van de aantrekkelijkheid van winkelgebieden.

Ook in Opsterland worden winkelpanden omgebouwd tot woningen. In Beetsterzwaag en Ureterp is de winkelstraat al een mengeling van winkels, dienstverlening en woningen. In het winkelgebied van Gorredijk gebeurt dit ook in meerdere winkelstraten. Vooral in de grootste winkelstraten (delen van de Hoofdstraat, Langewal en Brouwerswal) maakt dit het winkelgebied minder aantrekkelijk. Door de dubbelbestemming (wonen en detailhandel) op alle panden is het lastig om deze ombouw te voorkomen.

KOKEN met NOTEN
ZELF KOKEN MET NOTEN
Gratis recepti
BEIDE PLANKEN 3 VOOR €6,-
MIX & MATCH
3 stuks € 6,00
Kaasvlinders Kaasstengels € 4,95
Provencaalse mix € 1,56
Curry mix € 2,36
Cashew noten € 1,98
Sweachtster mix € 2,70

3. Beleidslijn detailhandel gemeente Opsterland

Deze detailhandelsvisie verwoordt een beleidslijn, die als een continuering van een reeds eerder ingezette beleidslijn mag worden beschouwd.
In onze dorpen is de afgelopen jaren al een proces gaande, waarbij verschillende winkels zijn gesloten. Hoewel ook winkels in winkelgebieden soms sluiten, gaat het vooral om winkels in de kleinere dorpen en wijken waar het potentieel te gering is. Het gaat vaak om winkels waarvan de locatie niet optimaal is; zij zijn vaak gevestigd aan de rand van of buiten het winkelgebied, en kunnen daarom onvoldoende profiteren van de klantenstroom. De afname van meters vloeroppervlak zal naar verwachting ook in de toekomst vooral plaatsvinden in de niet-geconcentreerde gebieden, zoals aanloopstraten, solitaire vestigingen en de kleine dorpen.

De gemeente moet zich voor de toekomst voorbereiden op een verdere verdunning van de winkelstructuur. Rekening houdend met de trends en ontwikkelingen moeten we anticiperen op een verdere daling van de vraag naar commercieel vastgoed. De gemeente doet dit door keuzes te maken waar nog geïnvesteerd kan worden en waar moet worden gesaneerd. Ook gaan we ruimtelijke processen in gang zetten om de juiste investeringen op de juiste plek te krijgen. Hiermee beogen we het winkelgebied compact en vitaal te houden en ongewenste ontwikkelingen tegen te gaan die tot het uithollen van het winkelgebied kunnen leiden.

Voor de verschillende dorpen betekent dit, dat er maatwerk geleverd moet worden. Om ook in de toekomst te zorgen voor goede voorzieningen op een redelijke afstand, is het van belang vast te stellen welke kernen het meest kansrijk zijn in het vasthouden van de noodzakelijke dagelijkse voorzieningen.
Net als in de vorige detailhandelsvisie, onze Omgevingsvisie en eerdere structuurvisies kiest Opsterland voor het sterk houden van de winkelgebieden in ons regionaal centrum Gorredijk en onze twee centrumdorpen Beetsterzwaag en Ureterp, door juist daar de detailhandel te stimuleren. Het gemeentebestuur van Opsterland wil het gewenste voorzieningenniveau vasthouden, door ruimte te bieden voor woningbouw, door te investeren in de bereikbaarheid en in de kwaliteit van de huisvesting van openbare voorzieningen, zoals het basisonderwijs.

Als de gemeente in staat is voor het regionaal centrum Gorredijk en de twee centrumdorpen (Beetsterzwaag en Ureterp) een zo volledig mogelijk pakket aan dagelijkse voorzieningen vast te houden, dan houdt elke inwoner van Opsterland, ook op de langere termijn, binnen een afstand van zo'n 5 km een basisschool, een huisarts, een supermarkt, openbaar vervoer en voldoende sportvoorzieningen.
De kwaliteit van het winkelgebied zal worden ondersteund door, samen met verantwoordelijke ondernemers, te werken aan een concentratie van de winkels, een aantrekkelijke inrichting van de openbare ruimte, voldoende parkeervoorzieningen en een goede ontsluiting.

Ureterp
Frieschepalen
Siegerswoude
Bakkeveen
N917
N917
N381
N381
Wijnjewoude
Nij Beets
Beetsterzwaag
Olterterp
N392
A7
Tijnje
Hemrik
Lippenhuizen
Terwispel
Gorredijk
A7
N392
Luxwoude
Jonkersland
Langezwaag
Dorp met een regionale functie. Er is een uitgebreid pakket aan dagelijkse en niet dagelijkse voorzieningen te vinden.
Dorp met een supermarkt van meer dan 500m2 winkelvloeroppervlak en andere winkels voor dagelijkse boodschappen
Dorp met een kleine supermarkt van minder dan 500m2 winkelvloeroppervlak
Dorp zonder winkels voor dagelijkse boodschappen

4. Maatregelen ter verbetering van het ondernemersklimaat in de winkelgebieden

De gemeente Opsterland zet zich actief in om ondernemerschap te stimuleren en een gezond ondernemersklimaat te bevorderen. We erkennen het belang van ondernemerschap als drijvende kracht achter economische groei, werkgelegenheid en innovatie. Daarom ondersteunen we ondernemers in alle fasen van hun ontwikkeling, van starters tot gevestigde bedrijven, om hun kansen optimaal te benutten.

In de Omgevingsvisie van de gemeente Opsterland komen twee hoofdthema's naar voren die aangepakt moeten worden en die de basis vormen van deze detailhandelsvisie 2024:

- Het terugdringen van leegstand en overcapaciteit, en het verminderen van overbodige plancapaciteit in winkelvloeroppervlak.
- Het versterken van de uitstraling, beleving en aantrekkelijkheid van winkelgebieden.

Naast de twee hoofdthema's uit de omgevingsvisie, zijn in onze analyse ook twee belangrijke onderwerpen naar voren gekomen, die sterk voor verbetering vatbaar zijn. Deze onderwerpen zijn:

- Samenwerking tussen ondernemers, gemeente en andere stakeholders.
- Stimulering van ondernemerschap buiten de winkelgebieden.

Tot slot behandelen we twee onderwerpen die wel bekend zijn, waarin de gemeente een duidelijke rol speelt en die we hier graag willen benadrukken:

- Een proactieve houding van de gemeente – "ja, mits...".
- Specifieke regels voor specifieke winkels.

Voor elk thema zijn enkele maatregelen uitgewerkt die bijdragen aan een aantrekkelijk ondernemersklimaat waarin ondernemers de ruimte krijgen om te groeien, te innoveren en bij te dragen aan een bloeiende en leefbare gemeenschap.

4.1 Terugdringen van leegstand en overcapaciteit winkelvloeroppervlak

Concentratie winkelgebied

Gemeente Opsterland wil de detailhandel zoveel mogelijk concentreren in de drie winkelkernen. Per winkelgebied maken we keuzes hoe dat betreffende winkelgebied eruit moet komen te zien. Dat kan betekenen dat we onderscheid gaan maken in bepaalde winkelstraten. In het algemeen streven we naar goed functionerende, aantrekkelijke en toekomstbestendige winkelgebieden in een veranderend retaillandschap. Door de veranderende aard van de detailhandel verschuift de focus steeds meer van fysieke winkels als een plek om iets te kopen naar een plek voor beleving en inspiratie. De detailhandel wordt steeds meer verweven met andere (commerciële) functies, zoals horeca, vermaak en dienstverlening.

Dubbele bestemming

In veel dorpen hebben panden in het centrum een dubbele bestemming, wat betekent dat ze zowel een woon- als winkelfunctie mogen hebben. De transformatie van een leegstaand winkelpand naar een woonfunctie (of andersom) is dan geen probleem. Momenteel worden veel leegstaande winkelpanden omgebouwd tot woonunits. Dit is op veel plaatsen prima, behalve in bepaalde winkelstraten in Gorredijk. Waar deze transitie niet wenselijk is, willen we onderzoeken of de dubbelbestemming kan worden aangepast.

Ondersteuning van starters en stoppers

Elk jaar starten veel nieuwe ondernemers hun eigen bedrijf, maar op het gebied van detailhandel en horeca zijn er in de gemeente Opsterland relatief weinig starters. De hoge huur- en energiekosten maken het moeilijk om een nieuwe winkel of horecagelegenheid in een winkelgebied te beginnen. Binnen de drie winkelgebieden willen we daarom meer mogelijkheden voor startende ondernemers creëren. In overleg met de vastgoedeigenaren willen we onderzoeken welke kansen er liggen. Hierbij kan bijvoorbeeld worden gedacht

aan pop-up stores, startersondersteuning of een verhuisbijdrage. Daarnaast is het voor startende ondernemers vaak moeilijk om financiering te krijgen. Samen met de ondernemers en de vastgoedeigenaren willen we bekijken welke financieringsmogelijkheden we kunnen organiseren.

In onze winkelcentra zijn er enkele tientallen winkeliers die de komende 5 tot 10 jaar willen stoppen. Vaak is het ons niet bekend hoe ze willen stoppen en wat hun plannen zijn met het winkelpand. Wanneer een winkelpand wordt omgebouwd tot woning, kan dit negatieve gevolgen hebben voor het winkelgebied. In overleg met deze “stoppers” willen we zoeken naar oplossingen die minder impact hebben op het winkelgebied.

4.2 Versterken van uitstraling, beleving en aantrekkelijkheid

Voor de dorpen Beetsterzwaag, Gorredijk en Ureterp willen we een aantal accenten leggen voor de ontwikkeling van de winkelgebieden. Omdat het winkelgebied niet losstaat van andere elementen in het dorp, beperken we ons tot aspecten die direct gerelateerd zijn aan de detailhandel, zonder dat dit een dorpsvisie wordt.

Beetsterzwaag

Voor Beetsterzwaag willen we naast de bestaande winkels inzetten op winkels, horeca en dienstverlening die het karakter van het dorp versterken. Dit zullen eerder kleine boetiekjes zijn dan filialen van grote landelijke ketens. We streven naar een hoofdstraat met een mix van winkels, horeca, dienstverlening, wonen en vooral veel cultuur. Het centrum van Beetsterzwaag profileert zich immers als de culturele hoofdstraat van Friesland.

Voor de verbetering van de openbare ruimte en de beleving in het winkelgebied is het belangrijk dat alles (ruimtelijk) klopt en gastvrijheid uitstraalt. Er moet kritisch worden gekeken naar de huidige reclame-uitingen, de gevels van de panden en de parkeermogelijkheden. Beetsterzwaag heeft een duidelijker profilering nodig, waarbij haar sterke punten beter onder de aandacht worden gebracht.

Gorredijk

Gorredijk wordt nadrukkelijk gepositioneerd als het regionale winkelcentrum. Deze regionale functie kan verder worden versterkt. Het centrum van Gorredijk moet zich ontwikkelen tot een winkelgebied met een sterke mix van detailhandel, horeca en dienstverleners. In het winkelgebied maken we onderscheid tussen aanloopstraten en winkelstraten. In de aanloopstraten is een mix van wonen en ondernemen mogelijk, terwijl we in de winkelstraten het wonen in de “plint” (voorkant - begane grond) willen beperken.

Voor inwoners, regiobezoekers en toeristen moet Gorredijk dé plek zijn om te winkelen en elkaar te ontmoeten in een fraai historisch decor. Dit historisch decor kan nog verder versterkt worden. Het centrum richt zich naast de dagelijkse boodschappen sterk op recreatief winkelen, ontmoeten, beleven en verblijven. De fysieke winkels veranderen steeds meer van een plek om iets te kopen (place to buy) naar een plek voor ervaring en inspiratie (place to be).

Winkels blijven belangrijk, maar het centrum is meer dan alleen een winkelgebied. We willen alle elementen die sfeer en beleving toevoegen verder ontwikkelen, waarbij cultuur, erfgoed en historie een prominentere rol krijgen. Door een verbeterde mix van functies willen we de gemiddelde verblijfsduur van bezoekers verlengen en zo Gorredijk aantrekkelijker maken voor retailers. Daarnaast willen we in Gorredijk inzetten op een sterkere concentratie van winkels en horeca binnen een kleiner winkelgebied.

Ureterp

In Ureterp richten we ons op het behoud van het huidige winkelaanbod, dat vooral gericht is op de dagelijkse boodschappen. Om een sterker winkelcentrum te creëren, is samenwerking tussen de ondernemers essentieel. Alleen dan kunnen we het bestaande winkelcentrum optimaliseren. Vanuit de gemeente bestaat de wens om de winkels te concentreren rond het kruispunt Weibuorren - Lijteplein. Dit kruispunt is het centrum van het dorp en we willen het ook als zodanig inrichten en profileren.

Daarnaast moet de regionale functie worden versterkt, zodat zowel de eigen inwoners als de bewoners van omliggende dorpen meer gebruikmaken van het winkelgebied in Ureterp.

4.3 Samen kansen creëren

“Samen kansen creëren” is de ondertitel van deze detailhandelsvisie. Dat is niet voor niets. Zonder een goede samenwerking is een goed ondernemersklimaat een wensgedachte. We hebben elkaar nodig.

De samenwerking tussen ondernemers onderling is van groot belang. Dit zorgt voor een goede belangenbehartiging van het centrum en creëert draagvlak voor gezamenlijke promotieactiviteiten en/of reclame-uitingen. Dit is momenteel belegd bij de ondernemersverenigingen WHI (Gorredijk), OVBO (Beetsterzwaag) en OVU (Ureterp). Om gezamenlijk draagkracht te creëren is het essentieel dat de ondernemersverenigingen en de gemeente een gezamenlijke aanpak hebben, met concrete, haalbare doelen en ambities. De gemeente kan ondersteunen bij het versterken van de organisatiekracht van de ondernemersverenigingen.

Een belangrijk doel van de detailhandelsvisie 2024 is om de samenwerking tussen de verschillende stakeholders een nieuwe impuls te geven. We willen een intensievere samenwerking met de drie ondernemersverenigingen en andere partijen, zoals inwoners, vastgoedeigenaren en instanties. Om succes te behalen, moeten we samen de schouders eronder zetten.
Binnen onze gemeente ligt het initiatief voor verbeteringen en veranderingen in de winkelgebieden vooral bij de verschillende stakeholders, met name de ondernemers en ondernemersverenigingen. De rol van de gemeente is tweeledig: enerzijds actief deelnemen als stakeholder, en anderzijds het proces aanjagen en faciliteren, expertise inbrengen en de plannen toetsen aan de geldende regels.

4.4 Bevorderen ondernemerschap buiten de winkelgebieden

Buiten de winkelgebieden komen we op diverse plaatsen verkooppunten tegen, variërend van kleine kiosken langs de weg tot winkeltjes van beperkte omvang. Deze verkooppunten worden momenteel oogluikend toegestaan. Gemeente Opsterland wil ondernemers ook buiten de aangewezen winkelgebieden de mogelijkheid bieden om aan huis een winkel van beperkte omvang te openen. Dit stimuleert het ondernemerschap in de gemeente en draagt positief bij aan de leefbaarheid. Ontgroeid de winkel de beperkte omvang, dan is een verplaatsing naar één van de drie winkelgebieden nodig om de kansen op verdere groei te benutten. Monitoring is hierbij van cruciaal belang, en een goede samenwerking tussen Economische Zaken en Handhaving/Toezicht is essentieel.

4.5 Gemeentelijke Accenten

Stimuleren van initiatieven - “Ja, mits…”

De gemeente Opsterland wil ondernemerschap zoveel mogelijk stimuleren en meewerken aan initiatieven om de leefbaarheid en vitaliteit van de dorpen te behouden. Bij nieuwe initiatieven hanteren we het uitgangspunt: “ja, mits…”. Dit betekent dat de gemeente in principe positief staat tegenover nieuwe plannen, mits deze binnen de geldende regels passen. De gemeente werkt echter niet actief mee aan planologische uitbreiding van de capaciteit voor winkels of horeca in de dorpen. Zoals ook vastgelegd in de omgevingsvisie, hebben we al een overschot aan plancapaciteit.

Specifieke winkels

Voor enkele specifieke winkels hebben we specifieke regels opgesteld:

Supermarkten in Gorredijk
De huidige 4 supermarkten voorzien in ruime mate in de dagelijkse behoefte aan levensmiddelen. Een eventuele toevoeging van een of meerdere supermarkten

is niet wenselijk omdat het zal leiden tot uitholling van het winkelgebied in Gorredijk.

Winkels met grote oppervlakten
Winkels met grote oppervlakten: Winkels die vanwege de aard en omvang van hun artikelen een groot oppervlak nodig hebben, kunnen zich vestigen in de daarvoor aangewezen gebieden buiten de centra van de kernen, de zogenaamde perifere winkelgebieden. Een nieuwe vestiging van een supermarkt in deze gebieden is niet toegestaan.

Boerderijwinkels
Boerderijwinkels zijn toegestaan, mits het een nevenactiviteit betreft van het agrarisch bedrijf en de verkoop betrekking heeft op ter plaatse geproduceerde of geteelde producten, of aanverwante producten. Het moet hierbij wel gaan om een agrarisch bedrijf met lokaal vervaardigde producten.

Webwinkels
Fysieke winkels in combinatie met een webwinkel zijn toegestaan in onze drie winkelgebieden. Buiten de winkelgebieden zijn webwinkels toegestaan eventueel in combinatie met een fysieke winkel met een beperkt omvang.

KUIPERSLAAN
GOUDSMIDSE
Hoofdstraat
YB
Bloembinderij
Thijs
Pruisscher
Kuiperslaan

5. Realisatie van ontwikkelingen

Om de gewenste ontwikkelingen te realiseren, moeten de juiste randvoorwaarden worden gecreëerd, met name op het gebied van samenwerken en financiële middelen.

Werkgroep Centrum

Voor de uitvoering van de detailhandelsvisie is het belangrijk dat de samenwerking tussen de ondernemers(verenigingen), vastgoedeigenaren en de gemeente wordt geïntensiveerd en gestructureerd. Voorgesteld wordt om voor de dorpen Gorredijk, Beetsterzwaag en Ureterp per dorp te werken met een Werkgroep Centrum. Deze werkgroep begeleidt de uitvoering van het programma behorend bij deze detailhandelsvisie. Daarnaast bevordert zij de betrokkenheid en het commitment van de betrokken partijen, en brengt zij de beschikbare financiële middelen in kaart of mobiliseert de middelen die nodig zijn. In Bijlage 2 hebben we een tabel opgenomen waarin de agendapunten staan voor dit overleg die gezamenlijk met de ondernemersverenigingen vastgesteld zijn.

Aanjaagbudget

Om de detailhandelsvisie 2024 succesvol te implementeren, is het noodzakelijk dat er financiële middelen beschikbaar zijn om initiatieven te ondersteunen en projecten van de grond te krijgen. De gemeente Opsterland wil hierin een actieve rol spelen door voor de termijn van 3 jaar een jaarlijks aanjaagbudget van €20.000 beschikbaar te stellen.

Dit budget is bedoeld om samen met ondernemers, vastgoedeigenaren en andere stakeholders nieuwe ideeën en ontwikkelingen in de winkelgebieden te stimuleren en te versnellen. Het aanjaagbudget kan bijvoorbeeld worden ingezet voor:

- Ondersteuning van nieuwe initiatieven: Innovatieve plannen die bijdragen aan de verbetering van de leefbaarheid en aantrekkelijkheid van de winkelgebieden kunnen aanspraak maken op financiële ondersteuning. Denk hierbij aan pop-up stores, tijdelijke evenementen of het opwaarderen van het centrum.
- Versterken van samenwerking: Initiatieven die de samenwerking tussen ondernemersverenigingen, vastgoedeigenaren en de gemeente bevorderen, kunnen in aanmerking komen voor deel-financiering. Deze projecten dragen bij aan het creëren van een gezamenlijke visie en zorgen voor een duurzame ontwikkeling van het winkelcentrum.
- Leegstandsbestrijding: Het aanjaagbudget kan ook worden aangewend om leegstand tegen te gaan. Dit kan variëren van het bieden van kleine subsidies aan ondernemers om leegstaande panden te vullen tot het ondersteunen van projecten om leegstand te voorkomen

Financiering Ondernemersverenigingen

De ondernemersverenigingen van Ureterp (OVU) en Beetsterzwaag (OVBO) bekostigen hun activiteiten voornamelijk vanuit de lidmaatschapsgelden van hun leden. In Gorredijk betalen de leden van de WHI eveneens lidmaatschapsgeld, en daarnaast betalen alle ondernemers die reclame maken binnen een bepaald gebied rondom het centrum, reclamebelasting. Dit is vastgelegd in de “Verordening Reclamebelasting Gorredijk 2019”. Met deze inkomsten bekostigt de winkeliersvereniging van Gorredijk haar activiteiten en deels de centrummanager. Bij alle drie verenigingen wordt het beschikbare budget als zeer beperkt ervaren. Gezamenlijk willen we onderzoeken of er mogelijkheden zijn om de bestaande budgetten incidenteel en/of structureel te verhogen.

Centrummanager Gorredijk

De gemeente Opsterland heeft de afgelopen twee jaar jaarlijks €7.000 bijgedragen aan de centrummanager van Gorredijk. In het verleden heeft de gemeente ook bijgedragen aan de bekostiging van centrummanagers voor Ureterp en Beetsterzwaag.

Voor Gorredijk is het essentieel dat er structureel een centrummanager actief is. Het centrum van Gorredijk is groot genoeg om een centrummanager nodig te hebben. De centrummanager is de schakel tussen de verschillende partijen en de drijvende kracht achter lokale commerciële activiteiten. De gemeente wil binnen

het takenpakket van de centrummanager meer nadruk leggen op het voorkomen van leegstand. De gemeente Opsterland heeft voor 2024 en 2025 een jaarlijks bedrag van €10.000 beschikbaar gesteld. Om de continuïteit in de organisatie voor de komende drie jaar te waarborgen, stelt gemeente Opsterland ook voor de jaren 2026 en 2027 een jaarlijks bedrag van €10.000 beschikbaar. De rol van centrummanager in Beetsterzwaag en Ureterp wordt ingevuld door de Werkgroep Centrum Beetsterzwaag en de Werkgroep Centrum Ureterp.

Bijlage 1: Analyse huidige situatie

De drie hoofdkernen van de gemeente liggen geografisch goed verspreid over de gemeente. Ureterp en Beetsterzwaag liggen relatief dichtbij Drachten, wat zijn invloed heeft op de verzorgingsfunctie van de kern. Binnen de gemeente Opsterland is het grootste aanbod winkels duidelijk te vinden in Gorredijk. In deze bijlage wordt ingegaan op de analyse en de bevindingen per winkelgebied. Voor de totstandkoming hiervan heeft overleg en terugkoppeling plaatsgevonden met verschillende belanghebbenden (ondernemers en vertegenwoordigers van de ondernemersverenigingen).

Beetsterzwaag

Beetsterzwaag is een recreatief aantrekkelijk, karaktervol en gastvrij dorp, gelegen in een prachtige bosrijke omgeving met verschillende gespecialiseerde winkels en mooie historische panden. Historische rijkdommen worden met hedendaagse aantrekkelijkheden gecombineerd: stijlvolle restaurants, bijzondere winkels en boetieks en prachtige wandel- en fietsmogelijkheden in de bossen. Dit is ook de kracht van het dorp.

Detailhandel is hoofdzakelijk te vinden in de Hoofdstraat. In het centrum zijn ca. 20 winkels aanwezig, waaronder 1 supermarkt.

De OVBO is de ondernemersvereniging voor Beetsterzwaag en Olterterp. Zij behartigen de belangen van de retail- en horecaondernemers in Beetsterzwaag. Er is in Beetsterzwaag geen ondernemersfonds, BIZ, reclamebelasting of een andere wijze van funding voor de gezamenlijke activiteiten. De financiële middelen van de OVBO zijn beperkt.

Met de leegstand van winkelpanden valt het mee. Dit komt mede doordat het planologisch mogelijk is dat panden transformeren van wonen naar detailhandel of vice versa. Bij structurele leegstand is verandering naar een andere functie dan detailhandel of horeca acceptabel, omdat dit past in het huidige profiel van de Hoofdstraat.

Voor een aantal winkeliers is een opvolgingsvraagstuk aan de orde. Verschillende winkels zijn slechts op enkele momenten in de week geopend, wat voor bezoekers lastig is. Er is vermoedelijk sprake van verborgen leegstand.

Wat verder opvalt

- De inrichting van de Hoofdstraat verdient nadere aandacht, vooral in relatie tot de veiligheid.
- Aan beide zijden van de hoofdstraat past de entree niet bij de allure van het dorp.
- Het parkeren in het centrum wordt door de ondernemers als probleem ervaren. Vooral de mogelijkheden en vindbaarheid van lang parkeren vraagt aandacht. De huidige, vaak rommelige parkeermogelijkheden, zijn niet passend bij een positieve klantreis.
- Er is vraag naar (meer) laadpalen voor elektrische auto's.
- Er liggen kansen om de recreatieve aantrekkingskracht te versterken, onder andere door een betere invulling van het toeristisch informatiepunt (TIP).
- Zowel de voorzieningen als de recreatieve en toeristische mogelijkheden in en rondom Beetsterzwaag kunnen online beter zichtbaar worden gemaakt.
- De onderlinge samenwerking tussen ondernemers kan nog verder versterkt worden.

Gorredijk

Gorredijk is duidelijk het grootste dorp van Opsterland. Het dorp heeft een hoog voorzieningenniveau en een centrumfunctie voor de omliggende dorpen. Twee keer per jaar is er een gezellige jaarmarkt, de Gordykster Merke. Elke woensdag is er een weekmarkt op het pleintje aan de Schansburg, tegenover de bibliotheek. Gorredijk kent tal van prachtige koopmanshuizen en andere oude panden vooral langs de Opsterlandse Compagnonsvaart. Deze vaart is onderdeel van de Turfroute, een prachtige groene recreatieve vaarroute, die vooral in de zomer zorgt voor een gezellige ambiance in het dorp.

Gorredijk heeft een breed aanbod van dagelijkse en niet dagelijkse voorzieningen. Het heeft drie supermarkten in het centrum en één buiten het centrum. Daarnaast is Rinsma Modeplein een belangrijke trekker met een bovenregionale aantrekkingskracht.

Door de nieuwbouw van de Aldi aan de Hoofdstraat ontstaat een gewijzigde winkelstructuur, een haltermodel, met supermarkten aan beide uiteinden; de Aldi aan de ene kant en Albert Heijn/ Poiesz aan de andere kant, met de Hoofdstraat als verbindingsstraat. Dit heeft gevolgen voor de afbakening van het winkelgebied en de “loop” in het centrum. De verwachting is dat de Hoofdstraat weer aantrekkelijker wordt voor het vestigen van winkels. Door de beoogde verplaatsing van de Aldi komt haar huidige pand vrij, waar nog geen nieuwe invulling voor is.

Voor verschillende winkels is een opvolgingsvraagstuk aan de orde. Ook zijn verschillende winkels slechts op enkele momenten in de week geopend. Er is waarschijnlijk sprake van verborgen leegstand.

De leegstand van winkelpanden in het centrum van Gorredijk bedroeg in 2020 ongeveer 8,5%, wat hoger is dan het landelijke gemiddelde van 7,7% (bron Broekhuis Rijs). Momenteel staan er diverse winkelpanden leeg. Het leegstandpercentage is in de afgelopen jaren gestegen naar ca. 11%.
Bij de profilering van het (kern)winkelgebied is het belangrijk dat alles (ruimtelijk) klopt en gastvrijheid uitstraalt. Momenteel scoort het winkelgebied in Gorredijk op een aantal wezenlijke onderdelen ondermaats. Voor de verbetering van de openbare ruimte en de beleving in het winkelgebied is het belangrijk meer aandacht te besteden aan reclame-uitingen, gevels van panden, aanpakken van rotte kiezen en het structureel onderhoud van het openbare gebied.

De winkeliersvereniging WHI behartigt de belangen van de retail- en horecaondernemers in het centrum. Vanuit de reclamebelasting-regeling krijgt ze een groot deel van haar funding. Hiermee financiert de WHI onder andere de centrummanager en tal van activiteiten zoals de opening van de Turfroute, de intocht van Sinterklaas en de kerstfair. De centrummanager speelt vooral een grote rol in het organiseren van die gezamenlijke activiteiten. De aansturing van de centrummanager gebeurt door de winkeliersvereniging WHI. Gemeente Opsterland heeft de laatste jaren financieel bijgedragen aan de centrummanager. Het huidige budget van de WHI wordt door hen als onvoldoende beschouwd.

Wat verder opvalt

- In Gorredijk is het parkeren gratis. Dat wordt als erg positief ervaren. Over de hele week gezien heeft Gorredijk voldoende parkeerplaatsen. Alleen op vrijdag- en zaterdagmiddag zijn er niet altijd voldoende parkeerplaatsen vrij. Op alle parkeerplaatsen in het winkelgebied is een blauwe zone van kracht. Het handhaven van de blauwe kaart wordt door de ondernemers als zeer matig ervaren.
- Er is een duidelijke behoefte aan het versterken van de horeca en het uitbreiden van de overnachtingsmogelijkheden.
- Er is meer structureel onderhoud van de vaart nodig en ook het onderhoud van de openbare ruimte verdient meer aandacht. Zo groeit er veel onkruid en veel verkeersborden en lantaarnpalen staan scheef. Het centrum ligt er niet altijd netjes bij. Een minder goed onderhouden winkelgebied draagt niet bij aan een positieve klantbeleving.
- De Opsterlandse Compagnonvaart is een van de grootste toeristische trekpleisters van Gorredijk. De vaart geeft veel sfeer in het centrum. Toch denken de ondernemers dat de vaart nog beter benut kan worden.
- De recreatieve aantrekkingskracht van Gorredijk kan verder versterkt worden. Mogelijkheden, die door de ondernemers worden genoemd zijn: het vergroten van de zichtbaarheid van het toeristisch informatiepunt (TIP), het versterken van het museum, het realiseren van historische wandelpaden en (nog) meer in te zetten op de wandel- en fietsmogelijkheden in de prachtige omgeving.
- De mogelijkheden voor online verkoop en social media worden in het algemeen nog niet optimaal benut. Sommige ondernemers doen dit wel en anderen (nog) niet.
- In het centrum zijn er een aantal minder aantrekkelijke plekken die een stevige opwaardering kunnen gebruiken. Dat geldt voor enkele stegen, de promenade (Langewal), de passage -“de Turfmerke” en de achterkant van het

museum. Daarnaast dragen de leegstaande panden ook niet positief bij aan de aantrekkelijkheid van het centrum van Gorredijk.
- De ambitie van de ondernemers in het (kern)winkelgebied van Gorredijk is om het aantal winkels en horecagelegenheden minimaal gelijk te houden. Men wil graag dat het huidige aanbod van dagelijkse boodschappen, aangevuld met een breed winkelaanbod in non-food producten, gecontinueerd wordt. Gelet op de ontwikkelingen binnen de retail, waarbij in het algemeen uitgegaan wordt van een verdere afname van het aantal m2 vloeroppervlakte, zal dit een lastige opgave zijn.

Ureterp

Ureterp is één van de oudere boerennederzettingen op de hogere zandruggen ten noorden van het Alddjip (Koningsdiep). Het dorp ligt enkele kilometers ten zuidoosten van Drachten, aan de weg van Beetsterzwaag naar Siegerswoude. Door de ligging nabij het klaverblad van de snelweg A7 en de N31 is Ureterp uit alle richtingen goed bereikbaar. Ondanks de nabijheid van Drachten als grote verzorgende kern, heeft Ureterp voor de omliggende dorpen (Frieschepalen, Siegerswoude en Wijnjewoude) een verzorgende functie. Ureterp is qua inwonersaantallen na Gorredijk het tweede dorp van de gemeente Opsterland. Er wonen veel forensen vanwege de gunstige geografische ligging.

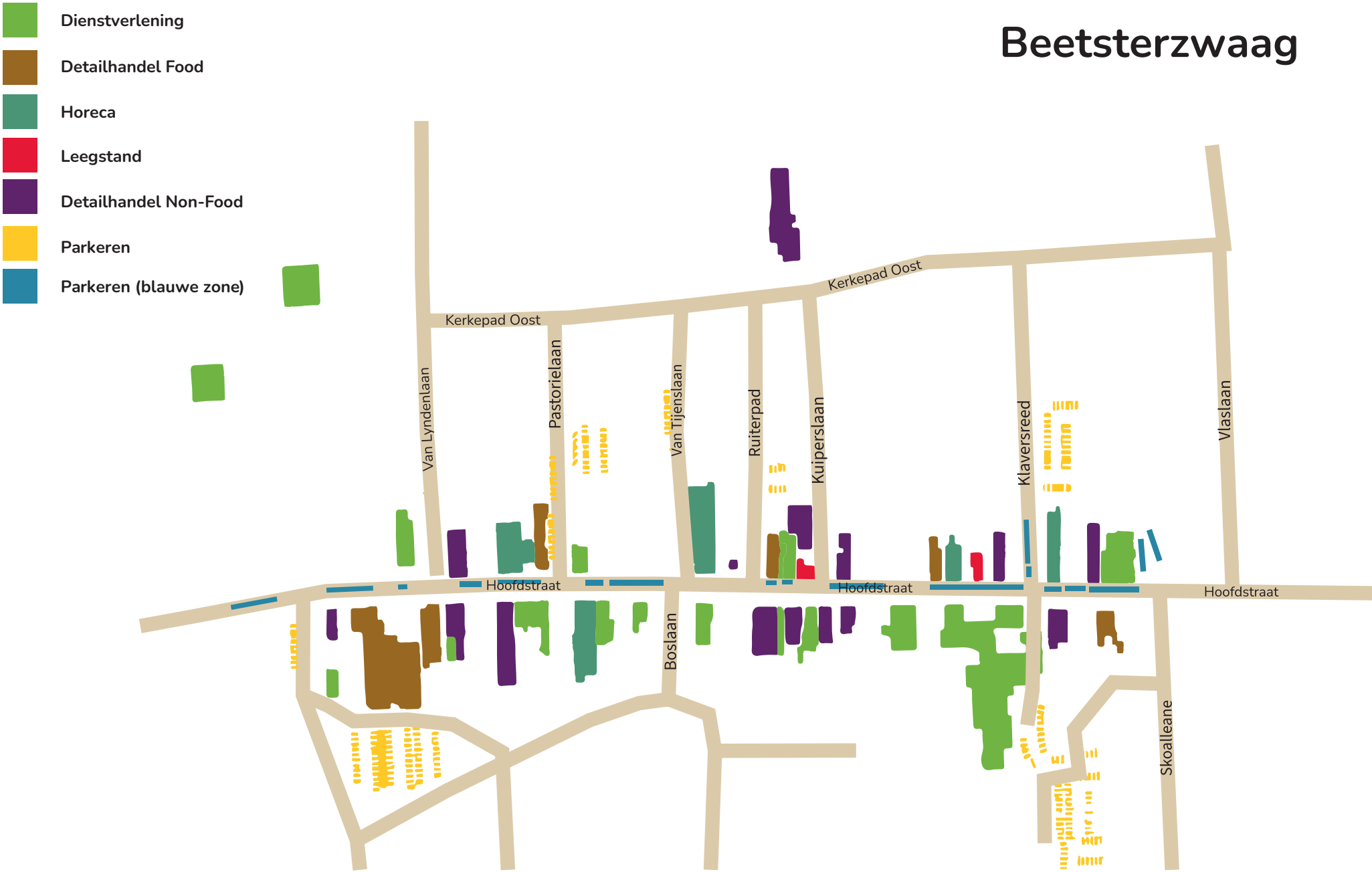
Ureterp heeft een lokaal koopcentrum. Er zijn ca. 17 winkels, waaronder 1 supermarkt de Poiesz. De COOP is halverwege 2024 gestopt en opgekocht door de Poiesz. De meeste winkels zijn gevestigd aan de Weibuorren, de hoofdweg door Ureterp. Het kruispunt Weibuorren – Kupersleane – Lijteplein wordt als meest centrale punt gezien. Het Lijteplein is ingericht als autoluwe zone. De leegstand van winkels is relatief gering.

De OVU, de Ondernemers Vereniging Ureterp, behartigd de belangen van de retail- en horecaondernemers. De OVU heeft het erg lastig om haar rol op een kwalitatieve wijze in te vullen. Het is moeilijk om bestuursleden te vinden en de financiële middelen zijn erg beperkt. In Ureterp is geen funding vanuit een ondernemersfonds, BIZ of reclamebelasting.

Wat verder opvalt:

- Het parkeren in Ureterp vraagt aandacht. Dat geldt zowel voor het parkeren langs de Weibuorren (onduidelijk waar dit nu kan) als het handhaven van de blauwe zone op de parkeerplaatsen aan het Lijteplein.
- Om ook op de toekomst voorbereid te zijn is er behoefte aan uitbreiding van het aantal laadpalen voor elektrische auto's.
- Volgens de ondernemers wordt er regelmatig te hard gereden op de Weibuorren
- Door de ondernemers wordt aandacht gevraagd voor het groenonderhoud door de gemeente
- De onderlinge samenwerking tussen de winkeliers is minimaal. Dit kan nog versterkt worden.
- Er is geen sprake van een duidelijk winkelcentrum. Tussen het Lijteplein en de Weibuorren is er wel een kleine promenade, waar geen auto's mogen komen.

Beetsterzwaag

Gorredijk

Stationsweg
Hoofdstraat
Molenwal
Kerkewal
Hoofdstraat
Langewal
Brouwerswal
Schoolstraat
Nieuwstraat
Dienstverlening
Detailhandel Food
Horeca
Leegstand
Detailhandel Non-Food
Parkeren
Parkeren (blauwe zone)

Ureterp

- Dienstverlening
- Detailhandel Food
- Horeca
- Leegstand
- Detailhandel Non-Food
- Parkeren
- Parkeren (blauwe zone)

Bijlage 2: Uitvoeringsprogramma voor de 3 werkgroepen centrum

Vanuit de bevindingen (bijlage 1) en vanuit de maatregelen, zoals in de detailhandelsvisie geformuleerd hebben ontstaat een uitvoeringsprogramma. Dit uitvoeringsprogramma benoemt agendapunten waarmee de werkgroepen mee aan de slag kunnen. Per agendapunt geven we ook aan welke rol elke organisatie heeft.

Werkgroep Centrum Beetsterzwaag

Wat?	Door wie?
Het versterken van de profilering van Beetsterzwaag (zichtbaarheid, marketing dorp)	• Ondernemersvereniging OVBO, Plaatselijk Belang Beetsterzwaag • Rol Gemeente Opsterland: aanjagen + ondersteunen van de ontwikkeling
Het versterken van fysieke en digitale recreatieve aantrekkingskracht	• Ondernemersvereniging OVBO en Plaatselijk Belang Beetsterzwaag • Rol Gemeente Opsterland: aanjagen + ondersteunen van de ontwikkeling
Het besteden van aandacht aan de uitstraling van het openbaar gebied, de gevels van de (winkel) panden, reclame-uitingen	• Openbaar Gebied: Gemeente Opsterland • Gevels van de panden: Vastgoedeigenaren • Reclame-uitingen: Winkeliers • Gemeente Opsterland en Ondernemersvereniging OVBO coördineren het overleg over deze onderwerpen
Het uitvoeren van het parkeeronderzoek en het vinden van een oplossing voor de evt parkeerproblemen	• Onderzoek is in het voorjaar van 2024 uitgevoerd in opdracht van de Gemeente in gezamenlijk overleg met Plaatselijk Belang Beetsterzwaag en ondernemersvereniging OVBO

Wat?	Door wie?
Het aantal laadpalen ten behoeve van elektrische auto's uitbreiden	• Gemeente Opsterland • De ondernemersvereniging OVBO en Plaatselijk Belang Beetsterzwaag participeren in deze ontwikkeling
Het begeleiden van ondernemers die hun bedrijf willen beëindigen of die een bedrijf willen starten	• Coördinatie ligt bij de ondernemersvereniging OVBO. • Rol Gemeente Opsterland: aanjagen en ondersteunen van de ontwikkeling
Het versterken van social media bij online verkoop en zichtbaarheid winkels	• Ondernemersvereniging OVBO • Rol Gemeente Opsterland: aanjagen en ondersteunen van de ontwikkeling
De inrichting van de Hoofdstraat bespreken en komen tot een to do lijstje.	• Gemeente Opsterland • De ondernemersvereniging OVBO en Plaatselijk Belang Beetsterzwaag participeren in deze ontwikkeling

Werkgroep Centrum Gorredijk

Wat?	Door wie?
Het maken van een breed gedragen centrumplan - op het moment dat de Aldi is verhuisd.	• Gemeente Opsterland in samenspraak met ondernemers, Ondernemersvereniging WHI, vastgoedeigenaren, Plaatselijk Belang Gorredijk en bewoners. • Coördinatie ligt bij Gemeente Opsterland
Het zoeken naar invulling voor de vrijkomende Aldi locatie.	Vastgoedeigenaar huidige locatie (in overleg met de gemeente)
Het versterken van de profilering van Gorredijk	• Ondernemersvereniging WHI, Plaatselijk Belang Gorredijk • De rol van Gemeente Opsterland is ondersteunend
Het versterken van digitale en fysieke recreatieve aantrekkingskracht en het verder versterken van de Opsterlandse Compagnonsvaart als kernkwaliteit	• Ondernemersvereniging WHI, Plaatselijk Belang Gorredijk • Gemeente Opsterland: De openbare ruimte
Het besteden van aandacht aan de uitstraling van het openbaar gebied, de gevels van de (winkel)panden, reclame-uitingen	• Openbaar Gebied: Gemeente Opsterland • Gevels van de panden: Vastgoedeigenaren • Reclame-uitingen: Winkeliers • Gemeente Opsterland en Ondernemersvereniging WHI coördineren het overleg over deze onderwerpen
Het versterken van de horeca en overnachtingsmogelijkheden	• Ondernemers, vastgoedeigenaren, Ondernemersvereniging WHI • De rol van de Gemeente Opsterland is ondersteunend

Wat?	Door wie?
Het uitvoeren van structureel onderhoud aan de vaart en het beheer van het openbaar gebied naar een hoger niveau brengen	Provincie Fryslân, Gemeente Opsterland
Het verbeteren van een aantal specifieke plaatsen: de stegen, de promenade (Langewal), de passage (Turfmerke) en de achterkant van het museum	Een gezamenlijke verantwoordelijkheid van Gemeente Opsterland, Vastgoedeigenaren, Ondernemersvereniging WHI, Plaatselijk Belang Gorredijk
Het begeleiden van ondernemers die hun bedrijf willen beëindigen of die een bedrijf willen starten	Ondernemers in afstemming met de centrummanager, Gemeente Opsterland en de ondernemersvereniging WHI
Het versterken van social media bij online verkoop en zichtbaarheid winkels	• Ondernemers • De rol van de Gemeente Opsterland en de ondernemersvereniging WHI is ondersteunend
Blijvend monitoren van de leegstand en anticiperen op het moment van leegstand	Centrummanager en vastgoedeigenaren De rol van de Gemeente Opsterland en de ondernemersvereniging WHI is ondersteunend
Verbeteren van de handhaving van de blauwe zones	Gemeente Opsterland
Het aantal laadpalen ten behoeve van elektrische auto's uitbreiden	Gemeente Opsterland in overleg met ondernemers, de ondernemersvereniging WHI en Plaatselijk Belang Gorredijk
Rol centrummanager uitbreiden met de coördinatie van de leegstaande panden (starters en stoppers)	Een gezamenlijke verantwoordelijkheid van Centrummanager, Winkeliersvereniging WHI en Gemeente Opsterland

Werkgroep Centrum Ureterp

Wat?	Door wie?
Het verbeteren van het groenonderhoud in het openbaar gebied	Gemeente Opsterland
Het versterken van de onderlinge samenwerking tussen de ondernemers	• Ondernemers en Ondernemersvereniging OVU, • Rol Gemeente Opsterland: aanjagen en ondersteunen van ontwikkeling
Verbeteren van de handhaving van de blauwe zone	Gemeente Opsterland
Verbeteren van de verkeers- en parkeersituatie langs de Weibuorren en het Lijteplein	Gemeente Opsterland
Het aantal laadpalen ten behoeve van elektrische auto's uitbreiden	• Gemeente Opsterland • De ondernemersvereniging OVU en Plaatselijk Belang Ureterp participeren in deze ontwikkeling
Het versterken van social media bij online verkoop en zichtbaarheid winkels	• Ondernemersvereniging OVU • Rol Gemeente Opsterland: aanjagen en ondersteunen van de ontwikkeling

Bijlage 4: Koopstromenonderzoek Fryslân 2024 en SWOT-analyses van de Friese Winkelgebieden

In dit jaar heeft ook het koopstromenonderzoek van de Provincie Fryslân plaats gevonden. In deze bijlage vindt u de links naar twee rapporten: Koopstromenonderzoek Provincie Fryslân 2024 en SWOT-analyses Friese Winkelgebieden. Beide rapporten geven een objectief beeld van onze drie winkelgebieden.

Scan de QR-code om het Koopstromenonderzoek Fryslân 2024 te bekijken

Scan de QR-code om de SWOT-analyses Friese Winkelgebieden te bekijken